

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันสถานการณ์ต่าง ๆ ของโลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วประเทศต่าง ๆ ได้ติดต่อแลกเปลี่ยนความสัมพันธ์กันมากขึ้น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและทางการเมือง ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่กำลังเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วในด้านต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศ และความสัมพันธ์กับต่างประเทศ โดยการใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในการติดต่อสื่อสารกับต่างประเทศ นอกจากนี้ยังใช้เป็นเครื่องมือในการเปิดโลกกว้างทางด้านวิชาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจสังคม ตลอดจนความเข้าใจและการยอมรับในด้านวัฒนธรรม เพื่อความเข้าใจและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยเหตุนี้ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้จัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษอย่างเป็นทางการในระดับชั้นมัธยมศึกษาตั้งแต่ พ.ศ. 2455 เป็นต้นมา และต่อมาได้ขยายเพิ่มให้เรียนในระดับประถมศึกษา โดยให้ถือเป็นวิชาบังคับในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6

ในปี พ.ศ. 2521 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรใหม่ให้วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเลือกวิชาหนึ่งในกลุ่มวิชาภาษา นักเรียนจะเลือกเรียนหรือไม่เลือกเรียนก็ได้ แต่ในทางปฏิบัติจริงโรงเรียนเป็นผู้เลือกรายวิชานี้ให้นักเรียนเรียน ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการจัดชั้นเรียน และโดยเหตุที่คนไทยนิยมเรียนภาษาอังกฤษกันมาก ประกอบกับผู้ปกครองนักเรียนก็มีความประสงค์ที่จะให้นักเรียนเรียนภาษาอังกฤษด้วย โรงเรียนส่วนใหญ่จึงจัดให้มีการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ดังนั้นตามสภาพความเป็นจริงวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาจึงมีสภาพเป็นวิชาบังคับโดยปริยาย (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2525) แต่พบว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากปัญหา 3 ด้าน คือ 1. ปัญหาเกี่ยวกับแบบเรียน 2. ปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพครู และ 3. ปัญหาเกี่ยวกับจำนวนนักเรียน (คารณี รักดี, 2530) ในแง่ของปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพครูพบว่า ครูไม่มีความรู้ความสามารถในสิ่งที่สอนอย่างแท้จริง

และที่สำคัญคือครูมีงานมากต้องทำหน้าที่อื่นเพิ่มขึ้นทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอในการเตรียมการสอนคุณภาพของการสอนจึงลดลง ในด้านจำนวนนักเรียนพบว่าโรงเรียนในประเทศไทยในแต่ละห้องเรียน มีจำนวนนักเรียนประมาณ 30-40 คน หลักสากลห้องเรียนภาษาแต่ละห้องจะต้องมีนักเรียนไม่เกิน 15 คน การที่มีจำนวนนักเรียนมากเกินไปในแต่ละห้อง ทำให้ครูไม่สามารถดูแลชั้นเรียนได้ทั่วถึง นักเรียนจึงไม่ได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง เพราะไม่ได้รับการฝึกเป็นรายบุคคลจากครู จากปัญหาดังกล่าวได้มีผู้เสนอแนวความคิดในการแก้ปัญหาโดยให้เพื่อนช่วยสอนจากรายงานการสัมมนา เรื่อง "การพิจารณาการรวมและ เทคโนโลยีมาปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีครูสอนไม่ครบชั้น" ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, 2516) ตอนหนึ่งในการสัมมนาเรื่องการปฏิบัติงานของครูที่ประชุมกลุ่มได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาดังกล่าวโดยให้นักเรียนที่เก่งกว่าช่วยให้คำแนะนำแก่นักเรียนที่เรียนอ่อน หรือให้นักเรียนที่เรียนชั้นสูงกว่ามาช่วยสอนนักเรียนที่เรียนชั้นต่ำกว่า

จะเห็นได้ว่าแนวความคิดในการให้นักเรียนสอนกันเองนี้มีมานานแล้ว และนักการศึกษาเอง ก็ให้ความสนใจในด้านที่จะให้นักเรียนช่วยสอนกันเอง การที่จะให้นักเรียนช่วยสอนกันเองนี้เกี่ยวเนื่องกับปัญหาสองประการคือ จะทำอย่างไรกับนักเรียนที่เริ่มไม่สนใจการเรียน และจะหาวิธีใดที่จะทำให้การสอนรายบุคคลได้ผลดีที่สุด นักการศึกษาคิดว่าการให้นักเรียนช่วยสอนกันเองจะทำให้เด็กที่เบื่อการเรียนเกิดความสนใจขึ้นมาอีก เพราะต้องรับผิดชอบร่วมกัน (McLaragno, 1977 อ้างถึงในบุสดี กุญชรินทร์, 2522) ในด้านของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น จากงานวิจัยส่วนมากแสดงให้เห็นว่า การให้เพื่อนช่วยสอนเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ดังที่ ทรงสภิต กิตติคุณวัจนะ (2521) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการให้นักเรียนสอนกันเอง โดยใช้วิธีการสอนโดยกลุ่มเพื่อน เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนที่สอนโดยเพื่อนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนจากเพื่อน ส่วน ช่อแก้ว โภคสุพัทธ์ (2525) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาหลักภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าที่เรียนโดยวิธีการให้นักเรียนสอนกันเอง พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนจากเพื่อนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเพิ่มขึ้นงานวิจัยทั้ง 2 เรื่องดังกล่าว ได้ผลสอดคล้องกับการวิจัยของ เพ็ญสุข กุญชรกุล (2528) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยให้เพื่อนช่วยสอนกับที่เรียนด้วยตนเองพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยเพื่อนช่วยสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยตนเอง แต่ในงานวิจัยบางเรื่องพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนจากเพื่อนและไม่ได้รับการสอนจากเพื่อนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน ดังเช่น งานวิจัยของ ปรีชา วิเทศวิทยานุศาสตร์ (2524) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซ่อมเสริมทักษะการอ่าน 2 (วิชาภาษาอังกฤษ) ด้วยชุดการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนเป็นกลุ่มโดยครูเป็นผู้ดำเนินการและนักเรียนผู้ช่วยสอนเป็นผู้ดำเนินการ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซ่อมเสริมทักษะการอ่านของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน

เคลเลอร์ (Keller, 1968) พบว่า การให้นักเรียนที่มีอายุมากกว่าสอนนักเรียนที่มีอายุน้อยกว่า นอกจากจะมีประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านการศึกษาแล้วยังช่วยเปลี่ยนแปลงทัศนคติเป็นทางบวกต่อวิชาที่เรียนและการทำข้อสอบของนักเรียนด้วย จากความเชื่อของเคลเลอร์ที่ว่า ความสัมพันธ์อันดีมีระหว่างเด็ก 2 คน ในด้านวิชาการช่วงระยะเวลาหนึ่ง จะช่วยทำให้เกิดกิจกรรมบางอย่าง เช่น ความเบื่อหน่าย การมองโลกในแง่ร้าย หรือทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียนหมดไปทั้งนี้เป็นเพราะผลมาจากการให้ความสนใจเป็นพิเศษ การยอมรับและการกระตุ้นแก่เขาช่วยทำให้เขาเห็นคุณค่าในตัวเองซึ่งจะมีผลต่อความสำเร็จในการเรียนของเขาต่อไป ดิลเลอร์ (Diller, 1971) พบว่า การให้นักเรียนอาสาสมัครที่เรียนดีเป็นผู้ช่วยสอนนักเรียนอ่อนจะช่วยให้เด็กที่เรียนอ่อนเกิดความเข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียนอีกด้วยซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อัลเลน และ เฟลแมน (Allen and Feldman, 1973) ที่ได้สรุปผลจากหลักฐานบันทึกของนักเรียนผู้ทำหน้าที่สอนว่าเขาได้รับประโยชน์หลายด้านคือ ความรู้สึกรับผิดชอบ และมีทัศนคติในด้านบวกต่อโรงเรียนและครู

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษต่ำ ที่สอนเสริมโดยเพื่อนระดับชั้นเดียวกันและต่างระดับชั้นเรียนโดยมีจุดมุ่งหมายหลัก คือ เพื่อเปรียบเทียบผลของการสอนเสริมจากเพื่อนระดับชั้นเดียวกันและต่างระดับชั้นเรียน และการที่ผู้วิจัยเลือกศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพราะภาษาอังกฤษมีความสำคัญในสภาพสังคมปัจจุบันดังได้กล่าวมาแล้ว การที่จะปลูกฝังให้นักเรียนมีทักษะทางภาษาจำเป็นต้องปลูกฝังตั้งแต่พื้นฐาน และโดยทั่วไปการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ จะเริ่มกันอย่างจริงจังในระดับมัธยม

ศึกษา การสอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 จะเป็นช่วงที่ครูใช้เวลาส่วนใหญ่ในการปูพื้นฐานทางภาษาอังกฤษของนักเรียนให้ใกล้เคียงกันเมื่อนักเรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 จึงเป็นช่วงที่ครูมองเห็นความแตกต่างของความสามารถในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน และสามารถใช้อธิบายการตั้งกล่าวในการส่งเสริมความสามารถของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ผู้วิจัยยังตระหนักถึงปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะในโรงเรียนมัธยมประจำตำบล และโรงเรียนมัธยมประจำอำเภอ ครูผู้ทำหน้าที่สอนจะต้องทำงานด้านอื่นด้วย ทำให้คุณภาพการสอนด้อยลง ประกอบกับนักเรียนในท้องถิ่นไม่สนใจและไม่ให้ความสำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษเท่าที่ควร ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชานี้ เพื่อให้ผลการทดลองที่ได้เป็นประโยชน์อย่างแท้จริงผู้วิจัยจึงเลือกโรงเรียนภาษี "สุนทรวิทยานุกูล" เป็นโรงเรียนที่ใช้ทำการวิจัย เพื่อศึกษาถึงวิธีการจัดการเรียนการสอนตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการนำวิธีการสอนดังกล่าวไปใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

เอกสารเกี่ยวกับการให้เพื่อนช่วยสอน

แนวความคิดเกี่ยวกับการให้เพื่อนช่วยสอนในประเทศไทยมีมานานแล้ว โดยมีนักการศึกษาที่ให้ความสนใจในการส่งเสริมให้นักเรียนสอนกันเอง คือ ดร. ก่อ สวัสดิพานิชย์ (ก่อ สวัสดิพานิชย์, อ้างถึงในสมบัติ ชูชีพชัย, 2516) ได้กล่าวไว้ในตอนหนึ่งของการประชุมครูใหญ่ เรื่องการแนะแนวโรงเรียนที่พระนครในสมัยที่ท่านยังดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมสามัญศึกษาว่า ปัญหาการศึกษาและแนวโน้มทางการศึกษามีมากและได้เปลี่ยนไป เมื่อเรานำเอาเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้ จึงควรที่โรงเรียนจะต้องนำวิธีการสอนวิธีต่างๆ มาใช้ด้วย เพื่อให้การเรียนการสอนดียิ่งขึ้นพร้อมกันนี้ท่านได้เสนอแนะวิธีสอนวิธีหนึ่งคือ การให้นักเรียนสอนกันเอง โดยท่านเรียกว่า "วิธีให้นักเรียนสอนนักเรียน" ท่านได้ขอร้องให้แต่ละโรงเรียนทดลองดู แนวความคิดสอดคล้องกับรายงานการสัมมนา เรื่องการพิจารณากรรมและ เทคโนโลยีมาปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีครูสอนไม่ครบชั้นตอนหนึ่งว่า จากการสัมมนานี้ เรื่องเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานของครูที่ประชุมได้เสนอวิธีแก้ปัญห โดยให้นักเรียนที่เรียนเก่งกว่าช่วยแนะนำนักเรียนที่เรียนอ่อนกว่าหรือให้นักเรียนชั้นสูงกว่ามาช่วยสอน (กระทรวง

ศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, 2516) วิธีการให้นักเรียนสอนกันเองเป็นลักษณะหนึ่งของวิธีการเรียนเป็นคณะคือในด้านบทบาทของนักเรียน นักเรียนที่เรียนเก่งมีหน้าที่ช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อน (วรรณภา ดวงชัยบิติ, 2520) และจากการสัมภาษณ์ สวัสดิ์ จงกล (สวัสดิ์ จงกล, อ้างถึงใน ช่อแก้ว โภคสุพัทธ์, 2525) ได้กล่าวไว้ว่าการให้นักเรียนสอนกันเองมี 2 แบบคือ เด็กเก่งสอนเด็กอ่อนและเด็กที่เรียนชั้นสูงกว่าสอนเด็กเล็กกว่าซึ่งวิธีการให้นักเรียนสอนกันเองนี้ใช้ได้กับทุกวิชาและมีประโยชน์ต่อวงการศึกษ โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาเพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายที่จะต้องหาครูมาเพิ่มและเป็นการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ส่งเสริมเด็กเก่งช่วยเด็กเรียนอ่อน ส่งเสริมความเป็นผู้นำความสามารถเฉพาะตัว และให้เด็กใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

ในทางปฏิบัตินั้น วัลภา สิงหธรรม อาจารย์ประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคาราคามาได้นำแนวคิดในการให้เด็กเก่งมาสอนเด็กอ่อนในโครงการ "กลุ่มเก่งแนะนำกลุ่มอ่อน" โดยใช้อัตราส่วนผู้สอน ต่อ ผู้เรียน 1:1 โดยที่ผู้เรียนและผู้สอนเป็นเพศเดียวกัน โครงการนี้นำไปใช้กับวิชาที่เป็นทักษะ เช่น วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาภาษาไทย โดยปล่อยให้เด็กสอนกันเองตามธรรมชาติ อาจารย์วัลภา กล่าวว่า ได้จัดโครงการขึ้นตามความเชื่อของอาจารย์เองที่ว่าเด็กอาจจะใช้ภาษาเด็กด้วยกันพูดกันรู้เรื่อง และสภาพปัญหาต่างๆก็สามารถเข้ามาร่วมกันได้ง่ายเพราะอยู่ในวัยไล่เลี่ยกัน สำหรับผลที่ได้รับนั้นอาจารย์ยอมรับว่ามีประโยชน์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแน่นอน แต่ได้จากการสังเกตของอาจารย์เองยังไม่มีผลการทดลองในเชิงประจักษ์ (วัลภา สิงหธรรม, อ้างถึงใน ทรงสภิตย์ กิตติคุณวัฒน์, 2522)

แนวความคิดเกี่ยวกับการให้นักเรียนสอนกันเองในต่างประเทศ จากหลักฐานที่พบปรากฏว่าได้เริ่มขึ้นเป็นครั้งแรกในยุคของการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมในประเทศอังกฤษจากบันทึกของ ควินติลเลียน (Paolitto, 1976, citing Quintillian) ในหนังสือ อินสติตูติโอ โอราทอเรีย (Institutio Oratoria) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการให้เด็กอ่อนวัยกว่าเรียนบทเรียนจากเด็กรุ่นพี่ และต่อมาในปี ค.ศ.1530 ทรอทเซนดอร์ฟ (Paolitto, 1976, citing Trozendorf) ครูชาวเยอรมันได้ใช้วิธีการสอนโดยให้เด็กสูงอายุช่วยสอนเด็กอ่อนวัยกว่า การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่ก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวอย่างใหญ่หลวงต่อการให้เด็กสอนกันเอง เกิดจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมของประเทศอังกฤษในตอนปลายศตวรรษที่ 18 ทั้งนี้เพราะเกิดสภาวะการขาดแคลนครู ในห้องเรียนห้องหนึ่งๆ มีนักเรียน

เป็นร้อยต่อครูหนึ่งคน หนังสือเรียน วัสดุอุปกรณ์จำกัด แลงคาสเตอร์ (Paolitto, 1976, citing Lancaster, 1906) จึงได้จัดทีมฝึกเด็กนักเรียนที่มีอายุสูงกว่าช่วยสอนและฝึกนักเรียนที่มีอายุน้อยกว่า

ในประเทศสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ.1820 เบนเลย์ โฟว์ล (Paolitto, 1976, citing Bentley Fowle, 1966) ได้เริ่มสนใจคุณค่าของการให้นักเรียนสอนกันเอง และคุณค่าของความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน เขาได้เสนอให้นักเรียนสอนกันเองด้วยวิธีการที่เป็นระบบขึ้น และได้ให้ทัศนะว่า แม้แต่ครูที่มีเวลาอย่างเพียงพอในการสอนก็ควรจะนำเอาวิธีการให้นักเรียนสอนกันเองมาใช้ เพราะการสอนกันเองของเด็กจะช่วยทำให้เด็กได้รับประโยชน์ทางด้านวิชาการทั้งสองฝ่าย และวิธีการสอนเช่นนี้ถือว่าเป็นลักษณะหนึ่งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ไรท์ (Paolitto, 1976, citing Wright, 1960) เป็นอีกผู้หนึ่งที่มีส่วนช่วยให้นักการศึกษาหันมาสนใจการสอนวิธีนี้เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครู ทำให้การสอนโดยวิธีการให้นักเรียนสอนกันเองได้รับความสนใจและนำมาปฏิบัติ ทั้งนี้จากความคิดของเขาที่ว่า ประสบการณ์ในการสอนตอนเด็ก ๆ ของนักเรียนจะมีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจของนักเรียนที่จะประกอบอาชีพครู นับว่าเป็นการช่วยแก้ปัญหาสภาวะการขาดแคลนครูได้อย่างดียิ่ง ตั้งแต่ปี ค.ศ.1960 เป็นต้นมาวิธีการสอนโดยมุ่งให้เด็กสอนกันเองก็ได้รับการพัฒนา และนำมาใช้แตกต่างกันออกไปตามจุดมุ่งหมายและวิธีการโดยมุ่งความสนใจไปยังเด็กที่มีความล้าหลัง เช่น เด็กในท้องถิ่นที่ยากจน เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เด็กที่มีปัญหาในด้านความประพฤติ เป็นต้น

การเรียนการสอนโดยวิธีการให้นักเรียนสอนกันเองหรือการให้เพื่อนช่วยสอน เป็นการสอนที่มีพื้นฐานมาจากแนวความคิดเกี่ยวกับการกระจายบทบาทในการสอน (Decentralization of Teaching) ซึ่งรอม (Rom, 1982) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับวิธีให้เพื่อนช่วยสอนว่าเป็นการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนสอนกันเอง วิธีการสอนดังกล่าวมีรากฐานมาจากแนวคิดและทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ (Group Dynamic)

การสอนโดยให้เพื่อนช่วยสอนนี้มิใช่การให้นักเรียนทำหน้าที่สอนทุกอย่างแทนครู แต่เป็นการแลกเปลี่ยนหน้าที่กันภายใต้การควบคุม และการวางแผนโครงการอย่างรอบคอบของครู ผู้ดำเนินการ จะเห็นได้จากแนวคิดของ แคนด์เลอร์ (Candler, 1981) ที่กล่าวว่า การสอนโดยให้เพื่อนช่วยสอนเป็นยุทธวิธีที่ครูพยายามเข้าถึงความต้องการของนักเรียนแต่ละคน เป็นวิธีการที่ยืดหยุ่นและทำให้ครูไม่ต้องพะวงกับนักเรียนที่เรียนช้ากว่าผู้อื่นแต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่า

ใช้ได้โดยไม่มี การวางแผนล่วงหน้า สิ่งที่สำคัญควรคำนึงถึงคือ การเลือกนักเรียนผู้สอน นักเรียน ผู้เรียน และให้นักเรียนผู้สอนเข้าจับบทบาทของคนอย่างถูกต้อง จะเห็นได้ว่าการให้เพื่อน ช่วยสอนเป็นขบวนการที่ซับซ้อน แต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดที่จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ คง มีผู้เสนอแนวคิด และหลักการต่าง ๆ ดังนี้

หลักการพื้นฐานในการให้เพื่อนช่วยสอนที่สำคัญ 3 ประการจากคำบรรยายของ บลูม (Bloom สถาบันพฤติกรรมศาสตร์ 20 กรกฎาคม 2526)

1. การชี้แนะ (Cues) เป็นการบอกหรืออธิบายให้นักเรียน มองเห็นแนวทางในการเรียนรู้ว่า เรียนอะไร เรียนอย่างไร เมื่อเรียนแล้วจะต้องมีความรู้ความสามารถอะไรบ้างในการช่วยสอน ถ้าผู้ได้รับการสอนและผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี ย่อมเป็นการง่ายในการเลือกตัวชี้แนะให้เหมาะสมกับผู้เรียน

2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม (Participation) การสอนที่มีคุณภาพจะต้องให้นักเรียน ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม เช่น การแสดงความสามารถ การซักถาม การทำแบบฝึกหัด ตลอดจนการรู้จักตอบสนองในกิจกรรมการเรียน ในขณะที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ผู้สอนก็ได้รับข้อมูลย้อนกลับในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งเป็นการตรวจสอบและป้องกันข้อผิดพลาดที่ผู้สอนจะได้แก้ไขข้อบกพร่องในการเรียนรู้ ควบคู่ไปกับการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้

3. การเสริมแรง (Reinforcement) ตามหลักทฤษฎีการเรียนรู้เป็นที่ยอมรับว่าการเสริมแรงมีผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ผู้สอนต้องพยายามใช้รูปแบบของการเสริมแรงหลาย ๆ ชนิด เช่น ยกย่อง แสดงท่าทาง ให้รางวัล ความสนใจ การให้คำ เป็นต้น โดยจะต้องใช้ให้เหมาะกับเวลาและสภาพการณ์

นอกจากนี้เมลลาแรกโน (Melaragno, 1977, อ้างถึงในมุสตี กุณอินทร์, 2522) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการให้เพื่อนช่วยสอนไว้ ดังนี้

1. วิธีการให้เพื่อนช่วยสอนใช้ได้ด้านหลายวิชา แต่เดิมโครงการต่างๆที่ใช้วิธีการนี้ มักทำในวิชาการอ่านแต่ในภายหลังได้ครอบคลุมวิชาอื่น ๆ ด้วย เช่น วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาภาษาต่างประเทศ

2. การกำหนดให้เพื่อนช่วยสอนอย่างมีระบบ ได้ผลกว่าการให้สอนอย่างไม่เป็นระบบ

3. สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จากการช่วยเหลือกันมีมาก และโครงการให้เด็กสอนกันเองอย่างมีระบบทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้มากกว่าโครงการที่ไม่มีระบบ

4. นักเรียนที่มีส่วนร่วมในโครงการทั้งผู้สอนและผู้เรียน ได้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี นักเรียนแสดงความชื่นชมต่อระบบการช่วยสอน และมีความรู้สึกที่ดีต่อเพื่อนนักเรียนด้วยกัน

5. ระบบการให้เพื่อนช่วยสอนทำได้ไม่ยากเมื่อเปรียบเทียบกับนวัตกรรม (Innovation) อื่น ๆ การจัดระบบให้เพื่อนช่วยสอน มีข้อที่ควรพิจารณา 5 ข้อ ดังนี้

5.1 การตอบสนองความต้องการของผู้เรียน การช่วยสอนใช้ได้ผลในการเพิ่มพูนความสามารถทางวิชาการของผู้เรียน

5.2 การช่วยสอนภายในชั้นที่ผ่านมามุ่งที่นักเรียนในชั้นสูง ๆ ส่วนนักเรียนในชั้นต่ำ ๆ ยังไม่มีความสนใจอย่างจริงจังที่จะให้นักเรียนชั้นเดียวกันสอนกันเอง และยังไม่มีการจัดรูปแบบและแนวปฏิบัติไว้ จึงควรจัดรูปแบบการช่วยสอนใหม่เพื่อนักเรียนอย่างมีระบบ

5.3 ขยายวิธีการให้เพื่อนช่วยสอน การให้เพื่อนช่วยสอนมักใช้กับนักเรียนเป็นจำนวนน้อยโดยผู้รับความช่วยเหลือคือนักเรียนที่เรียนอ่อน ควรนำวิธีการให้เพื่อนช่วยสอนไปใช้กับนักเรียนทั่ว ๆ ไปด้วย โดยให้เป็นวิธีการหลักอย่างหนึ่งในห้องเรียน

5.4 ใช้วิธีการช่วยสอนกับนักเรียนหลาย ๆ กลุ่ม จากการใช่วิธีการช่วยสอนที่ผ่านมามีส่วนมากทำกับนักเรียนที่ยากจน หรือคนกลุ่มน้อย ควรใช่วิธีการนี้กับนักเรียนในกลุ่มอื่นๆ บ้าง

5.5 การสนองความต้องการของครูในโรงเรียน ความกระตือรือร้นที่จะให้นักเรียนสอนกันเองมาจากผู้ที่สนใจศึกษาหาวิธีการมากกว่าที่จะมาจากครู และผู้บริหารโรงเรียน จึงต้องหาวิธีที่จะให้ครูและผู้บริหาร สนใจสนับสนุนโดยอาจจัดกิจกรรมมาให้ครูและผู้บริหารมีความรู้สึกมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของโครงการมากขึ้น

แคนด์เลอร์, แบลคเบิร์น และ โซเวลล์ (Candler, Blackburn and Sowell, 1980) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการให้เพื่อนช่วยสอนไว้ ดังนี้

1. หลักในการเลือกผู้สอน (Tutors)

1.1 ครูควรจะ เลือกผู้สอนที่ยินดีให้ความร่วมมือด้วยความจริงจัง

1.2 ครูควรจะ เลือกผู้สอนที่ไม่มีปัญหาทางด้านอารมณ์

- 1.3 ครูควรจะ เลือกผู้สอนที่มีความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้นเป็นอย่างดี
 - 1.4 ครูควรจะ เลือกผู้สอนที่มีไหวพริบในการแก้ปัญหา เพื่อลดการนิเทศของครูให้น้อยลง
 - 1.5 ครูควรจะ เลือกผู้สอนที่มีความรู้ในเนื้อหาและการใช้อุปกรณ์ แต่ไม่จำเป็นต้องใช้คนเรียนเก่ง
 - 1.6 ครูควรจะ เลือกผู้สอนที่จะยอมรับความช่วยเหลือ และคำแนะนำในการสอนจากครูด้วยความเต็มใจ
2. หลักในการจับคู่ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
 - 2.1 ครูควรจะ จับคู่ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนที่สามารถทำกิจกรรมร่วมกันด้วยความราบรื่น
 - 2.2 ครูควรจะ จับคู่ผู้สอนที่มีความรอบรู้ในสิ่งที่ผู้เรียนยังขาดอยู่
 - 2.3 ครูควรจะ จับคู่ผู้สอนที่เป็นเพศเดียวกับผู้เรียน เพื่อป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่จะ เกิดขึ้นในระหว่างการสอน
 - 2.4 ในกรณีที่ผู้สอนเป็นคนช้อยไม่กล้าแสดงออกก็ควรจับคู่กับผู้เรียนที่ชอบแสดงออก ในทำนองเดียวกันผู้เรียนที่ชอบก็ควรจับคู่กับผู้สอนที่ชอบแสดงออก
 3. หลักในการฝึกอบรมผู้สอน
 - 3.1 ครูควรจะ นิเทศถึงขอบเขตเนื้อหาและวิธีการใช้อุปกรณ์แต่ละชั้นในแต่ละบทเรียนก่อนการสอน
 - 3.2 ครูควรฝึกให้ผู้สอนเขียนบันทึกการสอน เพื่อที่ครูจะได้ประเมินความก้าวหน้าของการเรียนการสอนได้
 - 3.3 ครูควรจะ ให้ความดูแลอย่างใกล้ชิดในระหว่างการสอนแต่ไม่ควรเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนโดยตรงมากเกินไป ควรปล่อยให้ผู้สอนได้แสดงความสามารถในการดำเนินการและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น
 - 3.4 ครูควรจะ บอกให้นักเรียนผู้สอนทราบว่า ถ้าเกิดปัญหาต่าง ๆ ทางด้านระเบียบวินัยนักเรียนไม่ควรจัดการกันเองควรรายงานให้ครูทราบ เพื่อครูจะได้ดำเนินการแก้ไขให้เรียบร้อย

การเรียนการสอนโดยเพื่อนช่วยสอนนี้จะประสบความสำเร็จเพียงใดนั้น นอกจากจะขึ้นอยู่กับตัวบุคคล คือผู้สอนและผู้เรียนแล้ว ยังขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่นอีกหลายประการ เช่น การจัดบทเรียนที่เหมาะสมกับเด็ก ความยากง่ายของบทเรียน ระยะเวลาในการเรียน การควบคุมของผู้ดำเนินโครงการ จากปัญหาดังกล่าว เจนกินส์ (Jenkins, 1980, อ้างถึงใน สุรศักดิ์ หลาบมาลา, 2525) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับลักษณะของโครงการเพื่อนช่วยสอนที่ประสบความสำเร็จ มีดังนี้

1. การเรียนการสอนจะดำเนินไปอย่างไรบ้าง ถ้าหากบทเรียนที่ให้เพื่อนช่วยสอนนั้นได้เตรียมไว้เป็นอย่างดี เตรียมโดยอาจารย์ประจำโครงการหรือเตรียมโดยนักเรียนผู้สอนภายใต้การดูแลของอาจารย์ก็ได้
2. อาจารย์ประจำชั้น หรืออาจารย์ประจำวิชาเป็นผู้กำหนดเป้าหมายของบทเรียน ประเมินผลบทเรียน และติดตามความก้าวหน้าของการเรียนการสอน
3. อาจารย์ประจำชั้น หรืออาจารย์ประจำวิชาเป็นผู้เลือกเนื้อหาที่จะสอนเพิ่มเติมแล้วเตรียมผู้สอนให้เข้าใจในเนื้อหานั้น ๆ อย่างแจ่มแจ้งก่อนทำการสอน
4. แต่ละวิชานั้นจะต้องมีการสอนเสริมสัปดาห์ละกี่ครั้ง ได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบโดยอาจารย์ประจำชั้น หรืออาจารย์ประจำวิชา อาจารย์ฝ่ายแนะแนว และอาจารย์ผู้ควบคุมโครงการร่วมกัน เท่าที่พบในระดับประถมศึกษาควรมีการสอนเสริมทุกๆ วัน วันละครึ่งชั่วโมง และควรเป็นเวลาและผู้สอนและผู้เรียนว่างพร้อมกันไม่เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติอีกด้วย ส่วนระดับมัธยมศึกษาควรเป็นครั้งละ 1 ชั่วโมงในแต่ละสัปดาห์
5. นักเรียนที่ทำหน้าที่เป็นผู้สอนต้องได้รับการฝึกอบรมเรื่อง การใช้คำพูด การพูดให้กำลังใจเพื่อน การชมเชย การอธิบาย การใช้อุปกรณ์การสอน การวัดความก้าวหน้าของการเรียน และการจัดทำรายงานส่งอาจารย์ผู้ควบคุม
6. ก่อนสอนแต่ละวันอาจารย์ผู้ควบคุมโครงการควรประชุมและชี้แจงตอบคำถามหรือเสริมกำลังใจของผู้สอนวันละ 5-10 นาที และต้องติดตามดูการสอนอย่างใกล้ชิดในเวลา 2-3 สัปดาห์แรก
7. อาจารย์ผู้ควบคุมโครงการสาธิตวิธีการสอนให้ดู แล้วเด็กต้องทดลองเป็นผู้เรียนและผู้สอนจนเกิดความมั่นใจที่จะปฏิบัติงานได้จึงเริ่มดำเนินการ ในระหว่างนั้นควรมีการอบรมผู้สอนเพิ่มเติมเป็นระยะประมาณ 2 - 3 ครั้งในแต่ละภาคเรียน

8. บรรยายภาคีในห้องสอนควรมีลักษณะการช่วยเหลือ และการร่วมมือกันของเพื่อนๆ ภายใต้อาการดูแลอย่างใกล้ชิดของอาจารย์ผู้ควบคุมโครงการ ควรเดินไปเยี่ยมแต่ละคู่อย่างน้อย 1 ครั้งในชั่วโมงสอนแต่ละชั่วโมง

9. ให้ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนแต่ละคนส่งอาจารย์ผู้ควบคุม อาจารย์จะใช้รายงานฉบับนี้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอน โดยการปรึกษาร่วมกันกับอาจารย์ประจำชั้นหรืออาจารย์ประจำวิชาแล้วแต่กรณี

10. ผู้เรียนต้องบันทึกสิ่งที่ตนเรียนไว้เป็นรายชั่วโมง

11. ผู้สอนต้องมีตารางสอนที่แน่นอนตามที่ฝ่ายโครงการแนะนำ มีชั่วโมงสอน ชั่วโมง ทบทวน และชั่วโมงสอบเป็นรายเดือน เมื่อสิ้นชั่วโมงสอนต้องมีการทบทวนประจำชั่วโมง แล้วแจ้งให้ผู้เรียนทราบว่าวันต่อไปจะเรียนเรื่องอะไร และมีวัตถุประสงค์ของการเรียนอย่างไรบ้าง

12. ปลายสัปดาห์ผู้สอนต้องไปพบอาจารย์ประจำชั้น หรืออาจารย์ประจำวิชาของผู้เรียนเพื่อรายงานผลการสอนการมาเรียนของผู้เรียนครั้งละ 5 - 10 นาที และขอคำแนะนำเพิ่มเติมในการเรียนการสอนในสัปดาห์ต่อไป

การเริ่มต้นโครงการ เป็นสิ่งที่ดีที่การรักษาโครงการให้ดำเนินต่อไปอย่างราบรื่นก็เป็นสิ่งที่ดีพอ ๆ กัน ประการสำคัญที่สุดที่ส่งเสริมกำลังใจของผู้เรียนและผู้สอน คือ การเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดของอาจารย์ผู้ควบคุมโครงการ อาจารย์ประจำชั้น หรืออาจารย์ประจำวิชา

จากแนวคิดและหลักการดังกล่าว ได้มีผู้ทบทวนเกี่ยวกับการให้เพื่อนช่วยสอนในด้านต่าง ๆ มากมาย และได้เสนอผลดีของการให้เพื่อนช่วยสอนซึ่งสรุปรวบรวมได้ ดังนี้

ยัง (Young, 1972) ได้กล่าวถึงผลดีของการให้เพื่อนช่วยสอนดังนี้ นักเรียนสามารถเรียนรู้อะไรต่าง ๆ ได้จากกันและกัน บางครั้งการเรียนรู้จากกันและกันของนักเรียนจะทำให้เกิดความเข้าใจได้ดีกว่าการเรียนรู้จากครู เพราะภาษาที่นักเรียนใช้พูดจาสื่อสารกันนั้นสื่อความเข้าใจได้ดี และเหมาะสมกว่าครู เนื่องจากวัยของนักเรียนใกล้เคียงกันมากกว่าครู

ลีวาเซิลัม (Sivasailam, 1973) ได้กล่าวถึงผลดีของการให้เพื่อนช่วยสอน ดังนี้

1. วิธีการนี้สามารถสนองความต้องการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคลได้อย่างทั่วถึง
2. เนื่องจากภาษาที่ใช้สื่อความหมายระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนเป็นภาษาเดียวกัน จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายและเร็วยิ่งขึ้น
3. เนื่องจากวัยของทั้งผู้เรียนและผู้สอนใกล้เคียงกันจึงทำให้ผู้เรียนกล้าถามปัญหาที่ไม่เข้าใจ
4. เนื่องจากนักเรียนอยู่ใกล้ชิดกันมากกว่าครู ผู้สอนที่เป็นนักเรียนจึงทราบปัญหาของผู้เรียนได้ดี และสามารถแก้ปัญหของผู้เรียนได้ตรงจุด
5. ผู้สอนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของคน เนื่องจากผู้สอนต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ

เดวิดสัน (Davidson, 1974) กล่าวถึงผลดีของการให้เพื่อนช่วยสอนว่า การให้นักเรียนเรียนร่วมกันเป็นหมู่คณะ ถ้านักเรียนสามารถถ่ายทอดสิ่งที่ได้เรียนมาให้เพื่อน ๆ ของเขาฟังได้ด้วยภาษาของเขาเอง และในแบบของเขาเองแล้วจะทำให้เขาเข้าใจแจ่มแจ้งในความรู้ทั้งหมดทั้งนี้เพราะการพูดหรือการอธิบายเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จะทำให้ผู้พูดเข้าใจและมองเห็นอย่างทะลุปรุโปร่งว่าใจความสำคัญของเรื่องนั้นคืออะไร

ลิปพิท (Lippit, 1975) ได้กล่าวถึงผลดีของการให้นักเรียนสอนกันเอง ดังนี้

1. ช่วยแบ่งเบาภาระครู
2. ทำให้ครูมีเวลามากพอที่จะ เอาใจใส่นักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ
3. เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนช่วยเหลือกันมากกว่าแข่งขัน
4. ทำให้ผู้สอนมีความภูมิใจที่มีโอกาสช่วยเหลือเพื่อน

จากการรวบรวมผลดีของการให้เพื่อนช่วยสอนดังกล่าว พอสรุปได้ ดังนี้

1. เป็นการสนองความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคลได้เป็นอย่างดี
2. เป็นการแก้ปัญหที่เกิดขึ้นในห้องเรียนได้อย่างมาก เช่น ปัญหาช่องว่างระหว่างครูกับนักเรียน ปัญหาครูขาดแคลน

3. ส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ
4. นักเรียนที่เรียนอ่อนได้มีโอกาสพัฒนาตัวเอง
5. นักเรียนผู้สอนสามารถตรวจสอบความรู้ และมีโอกาสในการพัฒนาบุคลิกภาพด้าน

อื่น ๆ

จากหลักการให้เพื่อนช่วยสอน จะเห็นได้ว่าการจัดให้เพื่อนช่วยสอนทำได้ทั้งการสอนแบบรายบุคคลและการสอนแบบกลุ่ม ซึ่งการสอนแบบกลุ่มผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้จากการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อยที่เรียกว่า กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เนื้อหาวิชาจากการมีส่วนร่วมทางความคิด และความรู้สึกในขณะเดียวกันผู้เรียนจะได้รับการฝึกทักษะเกี่ยวกับการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทำให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างตัวผู้เรียน นอกจากนี้ผู้เรียนยังเข้าใจความต้องการของตนเองและผู้อื่นจากการที่ได้ลงมือปฏิบัติ และค้นพบสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทิศนา เทียนเสน (Tisana Tiansane, 1972) ให้ความเห็นว่า กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ คือ กระบวนการที่ใช้กลุ่มในการแก้ปัญหาหรือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งร่วมกัน เพื่อเรียนรู้สิ่งต่างๆ ผู้เรียนจะเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองและใช้วิถีวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งเกิดขึ้นในขณะนั้นเป็นกระบวนการสำคัญในการเรียนรู้

นอกจากนี้ กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ยังช่วยฝึกทักษะที่จำเป็นหลายด้านให้สมาชิก คือ

1. ทักษะทางสังคม (Social Skill) เป็นทักษะที่ช่วยให้อยู่ร่วมกัน และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น เช่น ทักษะการเป็นผู้ให้และผู้รับ การควบคุมตนเอง การยอมรับความสามารถของตนเองและผู้อื่น
2. ทักษะในการศึกษาค้นคว้า (Study Skill) เป็นทักษะที่เน้นการค้นคว้าหาความรู้ เช่น ทักษะในการเก็บรวบรวมข้อมูล การพูด การฟัง การรายงาน ฯลฯ
3. ทักษะทางปัญญา (Intellectual Skill) เป็นทักษะในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การวิพากษ์วิจารณ์ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีเหตุผล
4. ทักษะในการทำงานกลุ่ม (Group Workskill) เป็นทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เช่น ทักษะในการวางแผนงาน การเป็นผู้นำแสดงความคิดเห็นด้วยการอภิปราย การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (วิไลวรรณ สันถาะ โภมล, 2522)

จากหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการให้เพื่อนช่วยสอนผู้วิจัยได้นำหลักการและ เทคนิควิธีดังกล่าวมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของนักเรียน โดยเน้นที่หลักการจัดการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นการเตรียมอุปกรณ์การเรียนการสอน การคัดเลือกนักเรียนผู้ทำหน้าที่สอนการจับคู่ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสัมพันธ์ที่ดีภายในกลุ่มจะช่วยให้ นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ทำให้เกิดแรงจูงใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองต่อไป

แนวคิดเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษา

ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษา (Theories of Language Acquisition)

ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาแบ่งออกเป็น 2 แนว คือ ทฤษฎีของนักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม (Behaviorists) และทฤษฎีของนักจิตวิทยาภาษาศาสตร์ (Psycholinguists)

1. ทฤษฎีของนักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม เรียกว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory) สกินเนอร์ (Skinner) กล่าวว่า การพูดเป็นการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เน้นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง เด็กเรียนรู้คำโดยการเชื่อมโยงเสียงที่ได้ยินเข้ากับสิ่งที่เขารับรู้หรือสถานการณ์ต่าง ๆ สกินเนอร์ (Skinner, 1957) อธิบายไว้ว่า ภาษาเป็นการรวบรวมคำพูดซึ่งคำพูดจะเกิดจากตัวแปรต่างๆ เช่น สิ่งเร้า การตอบสนอง และการเสริมแรงมาควบคุม โดยมีเงื่อนไขว่าต้องให้การเสริมแรงทันทีที่เด็กพูด สกินเนอร์แบ่งพฤติกรรมคำพูด (Verbal Behavior) ที่เกิดขึ้นก่อน อันจะเป็นผลให้เกิดการตอบสนองออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. พฤติกรรมคำพูดที่เกิดจากความต้องการ ซึ่งเป็นสิ่งเร้าภายใน (mand) เช่น เด็กหิวอาหารมากจึงขอข้าวหรือขนมจากผู้ใหญ่ เมื่อพูดแล้วได้รับการตอบสนองคือได้ข้าวหรือขนมเด็กก็จะพูดต่อไป เพราะการตอบสนองจากผู้ใหญ่เปรียบเสมือนการเสริมแรง
2. พฤติกรรมคำพูดที่เกิดจากการเลียนแบบคำพูดของผู้อื่น (echoic) เช่น แม่พูดว่า "นก" ลูกก็จะพูดว่า "นก" ซ้ำอีกครั้ง
3. พฤติกรรมคำพูดที่เกิดจากการตอบสนองสิ่งเขียนหรือสิ่งพิมพ์ (textual) เช่น เด็กอ่านหนังสือได้เพราะได้รับการเสริมแรงมาก่อน

4. พฤติกรรมการพูดที่เกิดจากการตอบสนองคำพูดของผู้อื่น (intraverbal)
เช่น การตอบคำถาม

5. พฤติกรรมการพูดที่เกิดจากการตอบสนองต่อสิ่งของต่าง ๆ ที่เด็กได้สัมผัส (tact) เช่น มีผู้สอนให้เด็กรู้จักชื่อสิ่งของต่าง ๆ เมื่อเด็กเรียกชื่อสิ่งของนั้นได้จะได้รับการเสริมแรง

สกินเนอร์ เน้นว่า การเสริมแรงเป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่สุดในการเพิ่มการตอบสนอง ถ้าให้สิ่งเร้า การตอบสนอง และพฤติกรรมนั้นสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสมจะทำให้เกิดพฤติกรรมและพฤติกรรมนั้นก็มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นในเวลาต่อมา

2. ทฤษฎีของนักจิตวิทยาภาษาศาสตร์ ผู้นำของกลุ่มนี้ คือ ชอมสกี (Chomsky) (McNeill, 1968, citing Chomsky) เขาเชื่อว่าเด็กมีความสามารถที่จะเรียนรู้ภาษาแต่กำเนิด เพราะเด็กมีเครื่องมือการเรียนรู้ภาษา (Language Acquisition Device หรือ L.A.D.) เมื่อเด็กได้รับประโยคหรือกลุ่มคำต่าง ๆ เข้ามาก็จะสร้างระบบไวยากรณ์ขึ้น โดยใช้ L.A.D. ซึ่งเป็นโครงสร้างภายในทำหน้าที่กลั่นกรองข้อมูลที่ได้รับให้ออกมาโดยใช้ความสามารถของตนเองมาเปลี่ยนรูปแบบ (Transformation) ประโยคที่ตนได้ยินด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่นโดยการลดเสียง ลดคำ และเปลี่ยนที่ เด็กจะสร้างหลักไวยากรณ์ใหม่ ๆ อย่างอัตโนมัติตามความสามารถของแต่ละคน

L.A.D. ในสมองของมนุษย์ทำงานได้ 3 ประการคือ

1. ความสามารถในการตั้งสมมติฐานและการทดสอบ เด็กเรียนการตั้งสมมติฐานโดยการมองเห็นความคล้ายคลึงในระบบทางภาษา เช่น ระบบเสียง ระบบไวยากรณ์ แล้วทดลองจนพบกฎเกณฑ์ เนื้อหาหรือหลักสูตรตามธรรมชาติที่เด็กเรียนภาษานั้นจึงเป็นที่สนใจศึกษากันมากกว่าเด็กรับรู้อะไรก่อนหลังอย่างไร บางคนพบว่าการเรียนของเด็กต่างจากหลักสูตรภาษาที่จัดกันอยู่ เพราะมักจัดหลักสูตรเป็นเส้นตรง เรียนทีละอย่างต่อกันไป แต่เด็กจะเรียนทีละหลาย ๆ อย่าง อันไหนยังไม่เข้าพวกก็จะตัดทิ้งไปก่อน หลักสูตรธรรมชาติของเด็กจึงมีลักษณะเหมือนขดลวดสปริง และเรียนรู้หลายอย่างพร้อมกัน

2. การรู้จักความเป็นสากลของภาษา ความคิดในเรื่องความเป็นสากลของภาษานี้ช่วยอธิบายว่าทำไมเด็กจึงเรียนภาษาได้เร็ว และถ้าเรียนสองภาษาก็จะเป็นผู้ที่พูดสองภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว ชอมสกี เชื่อว่า โดยพื้นฐานแล้วภาษาต่าง ๆ มีความคล้ายคลึงกันทั้ง

ด้านส่วนประกอบ หรือหน่วยเสียงต่าง ๆ กับด้านโครงสร้างของภาษาและเด็กทุกคนเกิดมาพร้อม ๆ กับมีความรู้ในสิ่งเหล่านี้อยู่แล้ว

3. กลไกการประเมินผลหรือทดสอบ ใน L.A.D. ยังมีกลไกที่ทำงานด้านประเมินผลถ้อยคำหรือภาษาที่เด็กกล่าวออกมาว่าจะเป็นที่ยอมรับหรือไม่เด็กสามารถลองกฎของตนจนพบกฎที่ดีที่สุด (ศรีวิไล คอกจันทร์, 2528)

ทฤษฎีการรับภาษาที่สอง (Second Language Acquisition Theory)

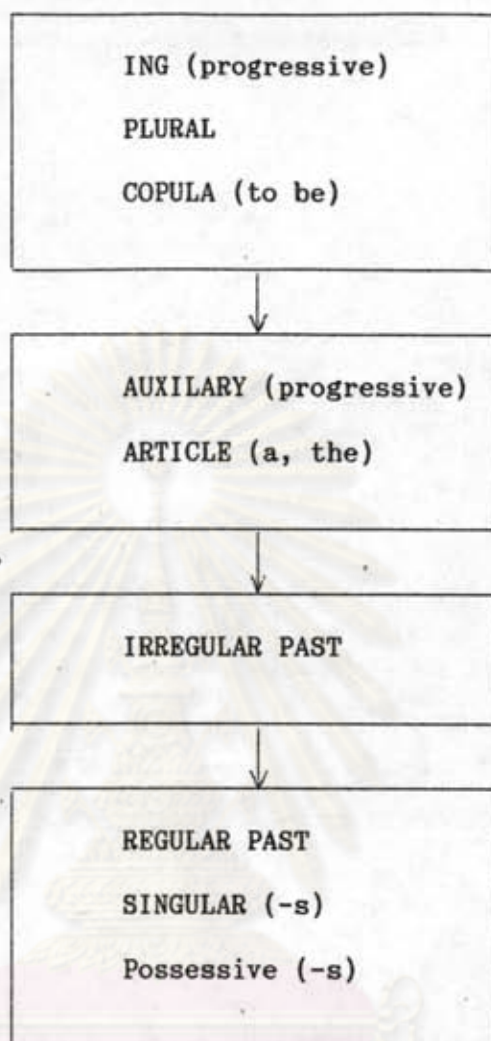
แครชเชน ได้เสนอสมมติฐานเกี่ยวกับการรับภาษาที่สองไว้ 5 ข้อ ดังนี้ (Krashen and Terrell, 1983)

1. สมมติฐานเกี่ยวกับการรับ และการเรียน (The Acquisition-Learning Distinction Hypothesis)

สมมติฐานข้อนี้กล่าวถึงความแตกต่างของการรับและการเรียนที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สองกล่าวคือ การรับเป็นกระบวนการเรียนภาษาที่เน้นความหมาย และสามารถสื่อสาร ความรู้ที่ได้ประกอบด้วยความรู้ทางไวยากรณ์ ความคล่องแคล่ว และความหมาย เน้นกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ และให้ความสำคัญของความถูกต้องตามรูปแบบ การรับภาษาที่สองตามสมมติฐานข้อนี้เกิดขึ้นโดยการรับ ไม่ใช่การเรียน การเรียนมีผลเพียงให้เกิดการรับที่มีประสิทธิภาพที่ใช้ในชั้นเรียนเท่านั้น

2. สมมติฐานเกี่ยวกับการจัดลำดับตามธรรมชาติ (The Natural Order Hypothesis)

สมมติฐานข้อนี้แสดงให้เห็นว่า ทั้งเด็กและผู้ใหญ่สามารถรับกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ของภาษาที่สองได้โดยไม่ต้องเรียน โดยจะรับโครงสร้างบางอย่างได้เร็วและช้าต่างกัน ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีการศึกษาเกี่ยวกับการเรียงลำดับตามธรรมชาติมากที่สุด โดยเฉพาะการศึกษาเรื่องหน่วยคำ (Morphology) ซึ่งคล้ายคลึงกับการจัดลำดับตามธรรมชาติของการรับภาษาที่สองแครชเชน (Krashen, 1977) ได้เสนอเปรียบเทียบการรับไวยากรณ์ของหน่วยคำในการรับภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ดังนี้

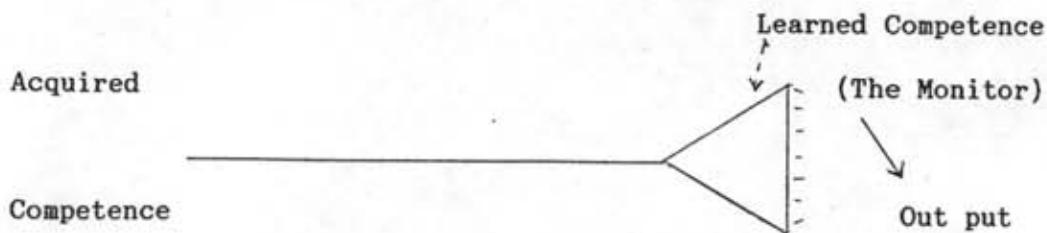
Krashen, S.D., and Terrell, T.D. The Natural Approach. California :
The Alemany Prcss. Ltd., 1983:29.

แสดงให้เห็นว่า กฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ในการเรียนรู้ภาษาที่สองสามารถใช้ในการรับได้

3. สมมติฐานเกี่ยวกับการตรวจสอบ (The Monitor Hypothesis)

สมมติฐานนี้แสดงถึง การเรียนรู้ภาษาที่สองเกิดจากการรับ โดยจะเป็นการ
เลียนแบบการเปล่งเสียงภาษาที่สองและความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาที่สองส่วนการเรียนทำ
หน้าที่เพียงการตรวจสอบหรือเปลี่ยนรูปแบบการเปล่งเสียงหลังจากเกิดการรับภาษาแล้ว ผู้รับ
ภาษาต้องตระหนักถึงความถูกต้องของรูปแบบ และผู้รับภาษาต้องรู้กฎเกณฑ์บ้างพอสมควร

แผนผังการตรวจสอบ

Krashen, S.D., and Terrell, T.D. The Natural Approach, California :
The Alemany Press. Ltd., 1983:30.

4. สมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยป้อน (The Input Hypothesis)

สมมติฐานนี้ได้กล่าวถึงความสำคัญของความเข้าใจสิ่งที่ผู้รับภาษาได้ฟังและอ่าน เป็นจุดสำคัญ ความเข้าใจจะทำให้เกิดความสามารถที่จะพูดหรือเขียนได้อย่างคล่องแคล่วในเวลาต่อมา ความคล่องแคล่วในการพูดไม่สามารถสอนได้โดยตรง แต่เกิดจากการรับอย่างเข้าใจและนำไปใช้ต่อได้ในโอกาสต่อไป โดยเฉพาะในสภาพการเรียน การใช้วัสดุอุปกรณ์และเทคนิควิธีต่าง ๆ จะทำให้เข้าใจปัจจัยป้อนได้ง่ายขึ้น

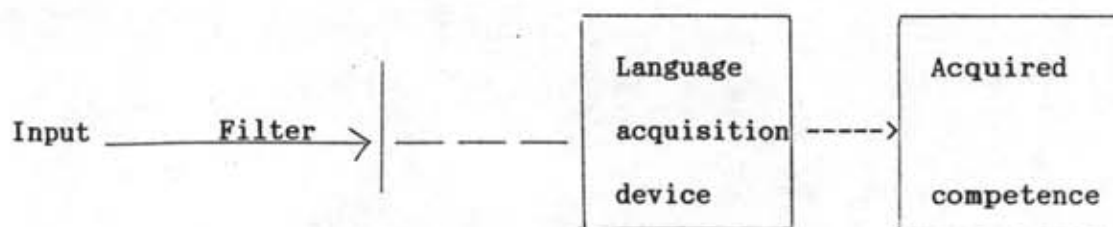
5. สมมติฐานเกี่ยวกับการกลั่นกรองความรู้สึก (The Affective Filter Hypothesis)

5.1 แรงจูงใจ (Motivation) ผู้ที่มีแรงจูงใจสูงสามารถรับภาษาที่สองได้ดีกว่า

5.2 ความมั่นใจในตนเอง (Self-Confidence) ผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง และจินตนาการแห่งตนเอง สามารถรับภาษาที่สองได้ดีกว่า

5.3 ความวิตกกังวล (Anxiety) การลดความวิตกกังวลเป็นการนำไปสู่การรับภาษาได้ดี

ดังนั้นการรับภาษาที่สองที่ดีจะต้องพยายามให้ปัจจัยป้อนที่เข้าใจง่าย และลดตัวสกัดกั้นความรู้สึกให้น้อยลง ดังแผนภูมิ

Krashen, S.D., and Terrell, T.D. The Natural Approach. California :
The Alemany Prcss. Ltd., 1983:39.

จากสมมติฐานทั้ง 5 ข้อดังกล่าวจะเห็นว่า การเรียนรู้ภาษาที่สอง เกิดจากการรับภาษาโดยจะต้องเข้าใจสิ่งที่จะรับเป็นพื้นฐาน และพยายามลดตัวสกัดกั้นต่าง ๆ เพื่อให้รับได้ง่ายขึ้น เมื่อรับภาษาที่สองได้แล้ว การเรียนจะทาหน้าที่เป็นตัวตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อที่จะนำไปใช้ได้มีโอกาสต่อไป ดังนั้นในสภาพการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ สิ่งสำคัญผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศเมื่อผู้เรียนเรียนเข้าใจแล้วจะก่อให้เกิดความมั่นใจในตนเองในการเรียนภาษาต่อไป

จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเลือกใช้เทคนิคการให้เพื่อนช่วยสอนเพื่อสร้างแรงจูงใจและลดความวิตกกังวลของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษต่ำ โดยจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น และทำให้เกิดความมั่นใจในการอ่านภาษาอังกฤษต่อไป

ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยากับการสอนอ่านภาษาอังกฤษ

ในรอบสิบปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันการสอนอ่านได้เปลี่ยนแนวทางใหม่ โดยผู้สอนอ่านเน้นให้ผู้อ่านรู้จักการคาดคะเนอย่างมีแนวทาง ให้อ่านโดยวิธีการเดาความหมายของคำจากบริบท (context) และเน้นให้ผู้อ่านอ่านเพื่อจับใจความ (reading for meaning) แทนที่จะอ่านคำต่อคำ (word by word) หลักการเหล่านี้เป็นการสอนอ่านที่อ้างอิงหลักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (psycholinguistics) ซึ่งเป็นศาสตร์ที่พัฒนามาจากศาสตร์สองสาขา คือ จิตวิทยาการรู้คิด (cognitive psychology) และภาษาศาสตร์ (linguistics) คุณค่าที่สำคัญของภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา คือ ช่วยให้ความรู้ในเรื่องกระบวนการของการสอนอ่าน (ฉัตรสุภา, 2526) ดังนั้นศาสตร์สาขานี้จึงมีประโยชน์อย่างมากทางด้านการสอนอ่านใน

อ่าน (ฉัตรสุตา, 2526) ดังนั้นศาสตร์สาขานี้จึงมีประโยชน์อย่างมากทางด้านการสอนอ่านในปัจจุบัน

นักการศึกษาที่มีชื่อเสียงและมีอิทธิพลอย่างมากต่อภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา ได้แก่ ชอมสกี แนวความคิดของเขาสร้างการเปลี่ยนแปลงให้แก่วงการสอนภาษาเป็นอย่างมากจนเกิดภาษาศาสตร์แนวใหม่ที่เรียกว่า ภาษาศาสตร์แนวชอมสกีเกียน (Chomskian) หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า Transformation Generative Grammar (Brumfit and Johnson, 1981) ภาษาศาสตร์แนวชอมสกีเกียน (Chomskian) ได้เล็งเห็นความสำคัญของภาษา 2 ระดับ ระดับแรกคือ ภาษาในระดับที่มองเห็นได้ค้ำยตา หรือโครงสร้างผิว (surface structure) และอีกระดับหนึ่ง คือ ระดับความหมาย (meaning) หรือ โครงสร้างลึก (deep structure) โดยมีไวยากรณ์และประสบการณ์ทางด้านภาษาเป็นเครื่องช่วย (Bloomfield, 1942)

ชอมสกี ไม่เห็นด้วยกับการสอนภาษาที่เน้นการท่องจำ และการเลียนแบบแต่เพียงอย่างเดียว เขากล่าวว่า การสอนภาษาในแนวดังกล่าวเป็นการแยกภาษาออกจากความคิด (nonmentalistic) ซึ่งผิดหลักชีววิทยาของมนุษย์ เขาเน้นว่าการเรียนภาษาไม่ควรแยกจากความคิด (mentalistic) เพราะมนุษย์เรียนรู้ภาษาแตกต่างจากสัตว์ เช่น นกแก้ว นกขุนทอง หรือลิง มนุษย์เป็นผู้ใช้ภาษา และ "ผู้ใช้ภาษา คือ ผู้ใช้ความคิด" (Brumfit and Johnson, 1981) ดังนั้นภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาตามแนวของชอมสกีจึงมุ่งให้ความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและความคิด เป็นหลักใหญ่

กูดแมน (Goodman, 1967) มีความเห็นเช่นเดียวกับชอมสกี เขาได้เสนอแบบจำลอง (model) ของการอ่านซึ่งอิงหลักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา และถือว่ากระบวนการในการอ่านที่เขาเสนอนี้มีความเป็นสากลคือไม่ว่าผู้อ่านจะอ่านภาษาอะไร กระบวนการจะต้องเริ่มต้นด้วยการมองเห็น (see) โดยการใช้ตา "มอง" (look) และในขณะที่สมองรับรู้ตัวอักษรนั้นผู้อ่านจะต้องมีการคาดการณ์ล่วงหน้า (prediction) บนพื้นฐานของความรู้และประสบการณ์ในอดีต กระบวนการอ่านจึงเป็นวงจรเช่นนี้จนกว่าจะอ่านจบหลักการของ กูดแมน จึงสอดคล้องกับความคิดเห็นของชอมสกีในแง่ที่ว่า กระบวนการอ่านเป็นความสัมพันธ์ระหว่าง "ภาษาและความคิด"

ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยากับการสอนอ่านภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

ตามหลักการที่ กูดแมน (Goodman, 1967) ได้เสนอดังกล่าวแล้วข้างต้นนั้น เป็นการสอนอ่านที่เหมาะสมกับผู้เรียนภาษาอังกฤษที่เป็นเจ้าของภาษา (native speaker) การสอนให้นักเรียนอ่านภาษาของตัวเอง กับการสอนให้นักเรียนอ่านภาษาต่างประเทศแตกต่างกันมาก ผู้เรียนภาษาอังกฤษที่มีภาษาอังกฤษเป็นภาษาประจำชาตินั้นมีสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้ต้องใช้ภาษาอังกฤษตลอดเวลา เพราะเป็นภาษาที่ต้องสื่อความหมายตั้งแต่แรกเกิด การสอนอ่านภาษาอังกฤษให้แก่เด็กนักเรียนที่มีภาษาอังกฤษเป็นภาษาประจำชาติจึงเป็นสิ่งที่ง่าย เพราะนักเรียนเหล่านั้นมี "การรู้แจ้งโดยสัญชาตญาณในภาษาของตน" (intuitive knowledge) เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว การสอนอ่านโดยการใช้วิธีให้นักเรียนอ่านเรื่องตามลำดับด้วยการคาดคะเนหรือเดาความหมายจากเนื้อเรื่อง (context) จึงเป็นไปได้ง่ายสำหรับผู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาประจำชาติ แต่สำหรับนักเรียนต่างชาติที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ การใช้กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และอุปกรณ์ที่เร้าความสนใจจะช่วยให้เด็กนักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น (Yorio, 1971)

ตามหลักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) ได้เสนอแนะแนวทางว่าการสอนอ่านที่จะประสบผลสำเร็จนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ 4 อย่าง คือ

1. ความรู้ทางภาษาศาสตร์ (linguistic knowledge)
2. ความสามารถและความพร้อมในการสรุปสาระสำคัญของเนื้อเรื่องที่อ่าน (conceptual readiness)
3. สาระสำคัญหรือความสมบูรณ์ของเนื้อเรื่อง หรืองานเขียนนั้น ๆ (conceptual or semantic completeness)
4. โครงสร้างของงานเขียน (text schema)

ปัจจัยทั้ง 4 ประการที่มีผลต่อการอ่านข้างต้นนี้ โคดี (Coady, 1979) กล่าวว่า ครุส่วนมากให้ความสำคัญกับความรู้ทางภาษาศาสตร์ (linguistic knowledge) มากที่สุด คีร์รีตัน และคูปต์ (2528) ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า การสอนอ่านอังกฤษแก่เด็กระดับเริ่มต้นนั้น ครูต้องฝึกฝนความรู้ทางภาษาในระดับพื้นฐาน อันได้แก่ การรู้ความสัมพันธ์ระหว่าง "เสียงและคำ" ให้มากที่สุดก่อนเป็นอันดับแรก เมื่อผู้อ่านมีพัฒนาการในการอ่านเพิ่มมากขึ้นเข้าใจความหมายและสามารถสื่อความหมายได้ตามควรแก่ระดับแล้ว นักเรียนจะพัฒนาความสามารถในการอ่านขึ้นถึงระดับที่นักเรียนสามารถจับใจความวิเคราะห์วิจารณ์ ให้เหตุผลแยกแยะถึงความหมายที่แฝงเร้นอยู่ในเนื้อหาได้

เมื่อพิจารณาทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาและการสอนอ่านภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการอ่านภาษาต่างประเทศนั้น ต้องเริ่มต้นด้วยการเลียนแบบในการเรียนรู้ คำศัพท์ เพราะผู้เรียนไม่สามารถสร้างคำศัพท์ขึ้นเองได้ต้องถือเอาการยอมรับของสังคมเป็น เครื่องกำหนดความหมายเมื่อเข้าใจความหมายของคำศัพท์ แล้วต้องเข้าใจกฎไวยากรณ์โครงสร้างของประโยคเพื่อที่จะเข้าใจความหมายและแปลความได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้การใช้คำถามกระตุ้น การใช้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านและอุปกรณ์ที่เร้าความสนใจ พร้อมทั้งให้การเสริมแรงอย่างเหมาะสมจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น เมื่อผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านระดับหนึ่งแล้ว การเสนอเรื่องให้อ่านเพิ่มเติมจะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนการอ่านในระดับพื้นฐาน ไปสู่การอ่านขั้นสูงได้ จะเห็นได้ว่าความสามารถในการอ่านนั้นต้องอาศัย วัตถุประสงค์ทางสมอง โครงสร้างภายในเกี่ยวกับความสามารถในการรับรู้ กฎเกณฑ์ทางภาษา ตามแนวทฤษฎีของนักจิตภาษาศาสตร์ต้องใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการสอนภาษาต่างประเทศ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนอ่านเข้าใจดียิ่งขึ้น ซึ่งวิธีการเหล่านั้นคือ การเสนอสิ่งเร้าตนเอง จะเห็นได้ว่าการเสนอสิ่งเร้าที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนตอบสนอง และการเสริมแรงตามแนวทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสพัฒนาทักษะการอ่านระบวนการคิด และทัศนคติที่ดีต่อการอ่านภาษาต่างประเทศด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทรงสถิต กิตติคุณวัจนะ (2522) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการให้นักเรียนสอนกันเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน โรงเรียนวัดบวรเมณฑิรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2521 จำนวน 84 คน ใช้เวลาในการทดลองสอน 1 ภาคการศึกษา โดยสอนวิชาภาษาอังกฤษ และอัตราส่วนระหว่างผู้สอนต่อผู้เรียนเท่ากับ 1 : 2 หลังจากการทดลองสิ้นสุดลงให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการทดลองสอนมาเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่าที (T-test) ผลการวิจัยพบว่าคะแนนของนักเรียนที่เรียนโดยให้เพื่อนช่วยสอนสูงกว่าคะแนนของนักเรียนที่เรียนตามปกติ

ปรีชา วิเศษวิทยานุศาสตร์ (2524) ศึกษาเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซ่อมเสริมทักษะการอ่าน 2 (วิชาภาษาอังกฤษ) ด้วยชุดการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนเป็นกลุ่มโดยครูเป็นผู้สอน นักเรียนเป็นผู้สอน และนักเรียนและครูช่วยกันสอน กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนอนุตรดิษฐ์ศรี จำนวน 90 คน โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีนักเรียน 30 คน อัตราส่วนระหว่างผู้สอนต่อผู้เรียนเท่ากับ 1 : 5 โดยกลุ่มทดลองที่ 1 สอนโดยนักเรียนผู้ช่วยสอน ส่วนกลุ่มทดลองที่ 2 สอนโดยนักเรียนผู้ช่วยสอนกับครู และกลุ่มทดลองที่ 3 สอนโดยครู ทุกกลุ่มเรียนด้วยชุดการเรียนเดียวกัน จำนวน 10 ชุด ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซ่อมเสริมทักษะการอ่าน ของนักเรียนกลุ่มที่ครูเป็นผู้สอนกลุ่มที่นักเรียน และกลุ่มที่มีทั้งนักเรียนและครูร่วมกันสอน พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซ่อมเสริมทักษะการอ่าน เมื่อแยกตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมแต่ละตอนของนักเรียนกลุ่มที่มีครูสอน กลุ่มที่นักเรียนสอน และกลุ่มที่นักเรียนกับครูร่วมกันสอน พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน

ช่อแก้ว โภคย์สุภัทร์ (2525) ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจวิชาหลักภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยวิธีการให้นักเรียนสอนกันเองระหว่างกลุ่มผู้สอนที่เป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับกลุ่มผู้สอนที่เป็นนักเรียน

ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2524 โรงเรียนวัดมกุฏกษัตริย์ จำนวน 66 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 33 คน กลุ่มทดลองที่ 1 สอนโดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กลุ่มทดลองที่ 2 สอนโดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อัตราส่วนระหว่างผู้สอนต่อผู้เรียนเท่ากับ 1 : 3 หลังการทดลองสิ้นสุดลงให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์ด้วยค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สอนโดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูง สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สอนโดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ปานกลาง

อุทัย เพชรช่วย (2527) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการสอนและผลของการสอนที่มีต่อพฤติกรรมด้านทัศนคติ อคติโนภาพ และแรงจูงใจในสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำที่สอนโดยกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูง ปานกลาง และสอนโดยครู กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2526 โรงเรียนร่อนพิบูลย์ จำนวน 48 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 16 คน โดยกลุ่มทดลองที่ 1 สอนโดยกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูง กลุ่มทดลองที่ 2 สอนโดยกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ปานกลาง กลุ่มทดลองที่ 3 สอนโดยครูประจำวิชา ใช้เวลาสอน 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 3 คาบ รวม 36 คาบ หลังการทดลองเสร็จสิ้นลงให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง เศษส่วนของนักเรียนที่สอนโดยกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูง สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สอนโดยกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สอนโดยครู สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สอนโดยกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สอนโดยกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและสอนโดยครูไม่แตกต่างกัน

สุกัญ เทียนทอง (2527) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซ่อมเสริมวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ทศนิยม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยครู เพื่อนช่วยสอน และศึกษาด้วยตนเอง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านลาดวน ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2526 จำนวน 64 คน แยกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 16 คน โดยกลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการสอนเสริมจากครู กลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการสอนเสริมจากเพื่อน อัตราส่วนระหว่างผู้สอนต่อผู้เรียนเท่ากับ 1:2 กลุ่มทดลองที่ 3 เรียนซ่อมเสริมด้วยวิธีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กลุ่มที่ 4 เป็นกลุ่มควบคุมที่สอนตามปกติ ทั้ง 4 กลุ่มเรียนเรื่องทศนิยม และทศนิยมที่ 12 ฉบับ หลังการทดลองเสร็จจึงส่งให้นักเรียนทำแบบสอบถามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า การให้เพื่อนช่วยสอน การศึกษาด้วยตนเอง และการสอนโดยครูให้ผลไม่แตกต่างกัน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของกลุ่มที่ทำหน้าที่สอนหลังจากสิ้นสุดการสอน สูงกว่าก่อนทำหน้าที่สอน

พิสุทธิ พุฒชะวัน (2527) ทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีของนักเรียนที่เรียนเสริมกับครู และนักเรียนที่เรียนเสริมกับเพื่อน กลุ่มตัวอย่างประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชินรพวิทยาสถา จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มควบคุมจำนวน 92 คนเรียนเสริมกับครู กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มทดลองจำนวน 86 คนเรียนเสริมกับเพื่อนโดยใช้อัตราส่วนระหว่างผู้สอนต่อผู้เรียน 1:1 ใช้เวลาทดลองสอนสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เป็นเวลาทั้งสิ้น 1 ภาคการศึกษา จากนั้นให้นักเรียนทั้งหมดทำทดสอบแล้วนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์ด้วย ค่าที (T-test) ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนในกลุ่มควบคุมที่เรียนเสริมกับครู มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีสูงกว่านักเรียนในกลุ่มทดลองที่เรียนเสริมกับเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนอ่อนที่อยู่ในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนกลุ่มเก่งที่อยู่ในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีไม่แตกต่างกัน

เพ็ญสุข ภูตระกูล (2528) ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยให้เพื่อนช่วยสอน กับที่เรียนด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนโรงเรียนราชดำริภาคต้นปีการศึกษา 2527 จำนวน 72 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 36 คน โดยกลุ่มที่ 1 เรียนโดยให้เพื่อนช่วยสอน อัตราส่วนผู้สอนต่อผู้เรียนเท่ากับ 1:1 กลุ่มที่ 2 เรียนด้วยตนเอง หลังการทดลองสิ้นสุดส่งให้นักเรียน

ทำแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนำคะแนนที่ได้จากการสอบทั้ง 2 กลุ่มมาวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านโดยการทดสอบค่าที (T-test) ผลการทดลองปรากฏว่ากลุ่มนักเรียนที่เรียนโดยเพื่อนช่วยสอนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่เรียนด้วยตนเอง

คารณี รักดี (2530) ท้าการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนจากเพื่อนแบบรายบุคคลและแบบกลุ่ม กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในภาคกลาง ปีการศึกษา 2529 โรงเรียนบ้านท่ามะกา กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่มทดลอง กลุ่มทดลองที่ 1 มีจำนวน 30 คนเรียนโดยวิธีให้เพื่อนช่วยสอนแบบรายบุคคล อัตราส่วนระหว่างผู้สอนต่อผู้เรียนเท่ากับ 1:1 ส่วนกลุ่มทดลองที่ 2 เรียนโดยวิธีให้เพื่อนช่วยสอนแบบกลุ่ม อัตราส่วนระหว่างผู้สอนต่อผู้เรียนเท่ากับ 1:5 ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มมาใช้วิธีการแบ่งจำนวนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กลาง ต่ำ คละกัน อย่างมีระบบ ผลการวิจัยพบว่า การสอนด้วยวิธีให้เพื่อนช่วยสอนแบบรายบุคคลและแบบกลุ่มให้ผลไม่แตกต่างกัน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนโดยให้เพื่อนช่วยสอนในประเทศไทยได้มีผู้ทำการทดลอง โดยใช้เพื่อนช่วยสอนที่มีความสามารถต่างกันและครูผู้สอน ซึ่งถือว่าเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ต่างกันมาช่วยสอนให้กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นพบว่า การให้เพื่อนช่วยสอน สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ให้กับนักเรียนเมื่อเทียบกับการเรียนตามปกติหรือการเรียนด้วยตนเอง เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้รับการสอน โดยเพื่อนช่วยสอนที่มีระดับความสามารถต่างกัน คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูง และปานกลาง พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนเสริมจากเพื่อนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนเสริมจากเพื่อนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ปานกลาง แต่เมื่อเปรียบเทียบผลการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนเสริมจากครู และเพื่อนนักเรียน พบว่ามีทั้งให้ผลแตกต่างกัน และไม่แตกต่างกัน จึงยังไม่สามารถสรุปแน่ชัดว่าผู้ที่มีประสบการณ์สูงกว่าจะช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ดีกว่า

งานวิจัยในประเทศ

ลินตัน (Allen, 1976, citing Linton) ได้ศึกษาผลของการใช้วิธีการให้นักเรียนสอนกันเองในวิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้ให้นักเรียนในระดับต่างกันได้แก่ระดับ 8 ระดับ 10 และระดับ 12 เป็นผู้สอนทำการสอนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำในระดับ 8 ผลจากการศึกษาพบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำที่ได้รับการสอนจากนักเรียนในระดับ 12 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำที่ได้รับการสอนจากนักเรียนในระดับ 8 และระดับ 10 ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของโทมัส (Allen, 1976, citing Thomas) ที่ศึกษาเปรียบเทียบผลการสอนอ่านจากการให้นักเรียนสอนกันเองโดยผู้สอนเป็นนักเรียนในระดับ 6 และนักศึกษาในระดับวิทยาลัย ผู้เรียนเป็นนักเรียนในระดับ 2 ผลปรากฏว่านักเรียนผู้สอนในระดับวิทยาลัยสามารถช่วยให้นักเรียนในระดับ 2 รู้จักคำศัพท์ใหม่ๆ ได้มากกว่านักเรียนผู้สอนในระดับ 6 ถึงแม้ว่าผลของการทดสอบจะไม่มีนัยสำคัญทางสถิติก็ตาม

เจียร์ (Geer, 1978) ได้ศึกษาผลการให้นักเรียนสอนกันเองโดยมุ่งที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและอัตมโนทัศน์ (Self-Concept) ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในระดับ 1 เป็นผู้เรียนและมีนักเรียนระดับ 6 เป็นผู้สอน ใช้วิธีสอนแบบไม่มีโครงสร้างและแบบสังเคราะห์ นักเรียนผู้สอนจะได้รับการฝึกวิธีการสอนทั้งสองแบบ และผลจากการทดลองปรากฏว่า เด็กที่ได้รับการสอนแบบให้เพื่อนช่วยสอนกับนักเรียนที่เรียนตามปกติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และการอ่านไม่แตกต่างกัน แต่อัตมโนทัศน์ของเด็กที่ได้รับการสอนจากเพื่อนเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการสอนจากเพื่อน

แมคแครคเคน (McCrachen, 1980) ได้ศึกษาการสอนเสริมโดยเพื่อนนักเรียนที่สอนแบบอิงข้อมูล (Data - Bared Instruction) ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในกลุ่มทดลอง 4 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่มใช้ผู้สอนเป็นครู 7 คน และนักเรียน 15 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถระลึกคำศัพท์ (Word Recognition) หรือทักษะความเข้าใจในการอ่าน (Reading Comprehension Skills) ระหว่างกลุ่มที่สอนเสริมโดยครู กับกลุ่มที่สอนเสริมโดยเพื่อนนักเรียนที่ใช้วิธีเดียวกันไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความสามารถระลึกคำศัพท์ ของกลุ่มที่สอนเสริมโดยเพื่อนสอนแบบอิงข้อมูลสูงกว่ากลุ่มที่สอนเสริมโดยครูซึ่งสอนแบบไม่อิงข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความสามารถในการระลึกคำศัพท์ ของกลุ่มที่สอนเสริมโดยครูซึ่งสอนแบบอิงข้อมูลสูงกว่ากลุ่มที่สอนเสริมโดยเพื่อนนักเรียนที่สอนแบบไม่อิงข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ความสามารถเข้าใจการอ่าน ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการสอนเสริมแบบอิงข้อมูลกับกลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนเสริมแบบไม่อิงข้อมูลไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สจิวต (Stewart, 1981) ได้ศึกษาเพื่อเปรียบเทียบทัศนคติและผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน ระหว่างกลุ่มที่สอนเสริมโดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ กลุ่มที่สอนเสริมโดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำได้ดำเนินการทดลองโดยใช้นักเรียนเกรด 4 เป็นตัวอย่างประชากรแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม ๆ ละ 41 คน กลุ่มที่ 1 สอนเสริมโดยนักเรียนเกรด 8 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กลุ่มที่ 2 สอนเสริมโดยนักเรียนเกรด 8 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ สำหรับกลุ่มควบคุมไม่มีการสอนเสริม ผลการวิจัยพบว่าทัศนคติและผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม และ นักเรียนกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ชุก (Shook, 1981) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ ระหว่างกลุ่มทดลองซึ่งเรียนโดยวิธีให้เพื่อนช่วยสอนแบบ 1:1 กับกลุ่มควบคุมซึ่งเรียนด้วยวิธีเดิม โดยทั้งสองกลุ่มทดลองเขียนเรียงความได้ถูกต้องตามกฎไวยากรณ์มากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ได้มีพัฒนาการ ในการเรียนอย่างเห็นได้ชัดส่วนครูผู้สอนก็มีความเห็นว่าการสอนด้วยวิธีให้เพื่อนช่วยสอนใช้ได้ดีในการสอนเขียน และทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนดีขึ้นมาก

เอลลิส (Ellis, 1981) ได้ทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยให้เพื่อนช่วยสอนกับที่เรียนกับครูตามปกติ โดยศึกษากับนักเรียนเกรด 11 แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยทั้ง 2 กลุ่มเรียนบทเรียนที่มีเรื่องและ เนื้อหาเดียวกัน

และใช้เวลาในการเรียนทั้งสิ้น 6 คาบ หลังจากนั้นให้เขียนเรียงความเรื่องเดียวกัน แล้วนำมาเปรียบเทียบคุณภาพด้านการเขียน จากการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยให้เพื่อนช่วยสอน มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนกับครูตามปกติ มีลีลาในการเขียนดีกว่า และมีข้อผิดพลาดในการเขียนน้อยกว่ากลุ่มที่มีครูสอนตามปกติ

ลารีย์ (Larry, 1982) ได้ศึกษาผลของการให้นักเรียนสอนกันเองที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติของนักเรียนในวิชาคณิตศาสตร์โดยใช้นักเรียนในระดับ 8 เป็นผู้สอน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในระดับ 4 ทำการสอนสัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนและไม่ได้รับการสอนไม่แตกต่างกัน แต่ในด้านของทัศนคตินั้นแตกต่างกัน

โฟการ์ตี และแวง (Fogarty and Wang, 1982) เป็นอีกผู้หนึ่งที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการให้นักเรียนสอนกันเอง โดยใช้นักเรียนในระดับ 6, 7 และ 8 สอนนักเรียนระดับ 1, 2, 3, 4 และ 5 ในวิชาคณิตศาสตร์และวิชาคอมพิวเตอร์กลุ่มนักเรียนที่เป็นผู้สอนได้รับคำแนะนำจากครูประจำวิชาและผู้วิจัยก่อนทำการสอน การสอนในวิชาคณิตศาสตร์ใช้อัตราส่วนระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน 1:2 ส่วนในวิชาคอมพิวเตอร์สอนเป็นรายบุคคล 1:1 ทำการสอนสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 30 นาที เป็นเวลา 8 สัปดาห์ ผลจากการศึกษาปรากฏว่า วิธีการให้นักเรียนสอนกันเองทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มสูงขึ้น

จากงานวิจัยในต่างประเทศจะเห็นได้ว่า มีผู้ทำวิจัยโดยให้เพื่อนช่วยสอน และมีการเปรียบเทียบกับผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกัน ทั้งครูผู้สอน และเพื่อนนักเรียนต่างระดับชั้นเรียน ผลการวิจัยมีทั้งที่ให้ผลแตกต่างกันตามประสบการณ์ของผู้สอน และให้ผลไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามงานวิจัยทั้งภายในประเทศและต่างประเทศส่วนใหญ่พบว่า ผู้สอนที่มีความสามารถสูงกว่า จะทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าที่ได้รับการสอนจากผู้มีความสามารถต่ำกว่า แต่ผู้สอนที่มีประสบการณ์มากกว่า ยังไม่สามารถสรุปได้ว่าจะทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าที่ได้รับการสอนจากผู้มีประสบการณ์น้อยกว่า จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการให้เพื่อนช่วยสอนในระดับชั้นเดียวกันและต่างระดับชั้นเรียน โดยได้กำหนดวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลของการสอนเสริมจากเพื่อนระดับชั้นเดียวกัน และต่างระดับชั้นเรียน

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนเสริมจากเพื่อนต่างระดับชั้นเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนเสริมจากเพื่อนระดับชั้นเดียวกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2533 ของโรงเรียนนาฮี "สุนทรวิทยานุกูล" จำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน โดยทั้งสามกลุ่มมีความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกัน
2. ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ
 - _ การสอนเสริมจากเพื่อนระดับชั้นเดียวกัน
 - _ การสอนเสริมจากเพื่อนต่างระดับชั้นเรียน
 - 2.2 ตัวแปรตาม
 - _ ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การสอนเสริมจากเพื่อน หมายถึง การจัดให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูง ช่วยฝึกกิจกรรมทางภาษาให้กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษต่ำให้เข้าใจได้อย่างถูกต้อง การให้เพื่อนช่วยสอนแบ่งเป็น 2 แบบ คือ

1. การให้เพื่อนระดับชั้นเดียวกันช่วยสอน หมายถึง การที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ (อ.022) สูง ช่วยสอนให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ (อ.022) ต่ำ อัตราส่วนระหว่างผู้สอน: ผู้เรียน 1:5

2. การให้เพื่อนต่างระดับชั้นเรียนช่วยสอนหมายถึงการที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูง ช่วยสอนให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ (อ.022) ต่ำ อัตราส่วนระหว่างผู้สอน:ผู้เรียน 1:5

ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในด้านการอ่านคั่นที่บอกระดับที่ได้จากผลสัมฤทธิ์ คือ คะแนนที่ได้จากการสอบจากแบบสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยวัดความสามารถ ด้านความจำคำศัพท์ ข้อเท็จจริง และด้านความเข้าใจ คือ การแปลความ การตีความ

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษสูง หมายถึง นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ (อ.022) ประจําภาคปลาย ปีการศึกษา 2532 ที่ได้รับคะแนนเฉลี่ย 4 จากระดับคะแนน 5 ระดับ คือ 0, 1, 2, 3 และ 4

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ หมายถึง นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ (อ.022) ประจําภาคปลาย ปีการศึกษา 2532 ที่ได้รับคะแนนเฉลี่ย 0, 1 จากระดับคะแนน 5 ระดับ คือ 0, 1, 2, 3 และ 4

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกวิธีสอนเสริม สำหรับเด็กที่เรียนอ่อนในวิชาภาษาอังกฤษ
2. เพื่อช่วยแก้ปัญหาภาวะการขาดแคลนครูในการสอนเสริมวิชาภาษาอังกฤษ
3. เพื่อส่งเสริมการวิจัยเกี่ยวกับผู้สอนเสริมที่มีลักษณะต่างกัน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเลือกผู้สอนเสริม
4. เป็นแนวทางในการวิจัยต่อไป